

sistere teneatur; cum primum poterit, coram eo se sistat, quidquid debet praestiturus.

24. Quod si inter confitendum, vel etiam antequam incipiat confiteri, vox et loquela ægro deficiat, nutibus et signis conetur, quod ejus fieri poterit, peccata pœnitentis cognoscere: quibus utcumque vel in genere, vel in specie cognitis, vel etiam si confitendi desiderium sive per se, sive per alios ostenderit, absolvendus est.

25. Meminerit porro Sacerdos, ægris non esse injungendam gravem, aut laboriosam pœnitentiam; sed indicendam tantum illam, quam, si convaluerint, opportuno tempore peragant. Interim juxta gravitatem morbi, aliqua oratione, aut levi satisfactione imposta, et acceptata, absolvantur, prout opus fuerit.

CAPUT II

ABSOLUTIONIS FORMA

34. 1. *Cum igitur pœnitentem absolvere voluerit injuncta ei prius, et ab eo acceptata salutari pœnitentia, primo dicit:*

Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam æternam. Amen.

2. *Deinde dextera versus pœnitentem elevata* (1), *dicit: Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens, et misericors Dominus. Amen.*

Dominus noster Jesus Christus te absolvat: et ego auctoritate ipsius te abservo ab omni vinculo excommunicationis, suspensionis, et interdicti, in quantum possum, et tu indiges. Deinde ego te abservo a peccatis tuis, in nomine Patris , et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

(1) *Elevatio dexteræ est actus quo Sacerdos suam jurisdictionem demonstrat.—Hæc elevatio manus durare debet usque ad signationem pœnitentis, cum dicit In nomine Patris, etc.* De Herdt, tom. 3, num. 170.

3. *Si pœnitens sit laicus, omittitur verbum, suspensionis.*

Passio Domini nostri Jesu Christi, merita beatæ Mariæ Virginis, et omnium Sanctorum, quidquid boni feceris, et mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, et præmium vitæ æternæ. Amen.

4. *In confessionibus autem frequentioribus, et brevioribus omitti potest Misereatur, etc., et satis erit dicere: Dominus noster Jesus Christus, etc., ut supra usque ad illud: Passio Domini nostri, etc.* (1).

5. *Urgente vero aliqua gravi necessitate in periculo mortis, breviter dicere poterit:*

Ego te abservo ab omnibus censuris, et peccatis, in nomine Patris , et Filii, et Spiritus Sancti. Amen (2).

TITULUS IV

CAPUT PRIMUM

De Sanctissimo Eucharistiae Sacramento

35. 1. Omnibus quidem Ecclesiæ catholicæ Sacramentis religiose, sancteque tractandis, magna ac diligens cura adhibenda est: sed præcipue in administrando, ac suscipiendo Sanctissimo Eucharistiae Sacramento, quo nihil dignius, nihil sanctius et admirabilius habet Ecclesia Dei; cum in eo continetur præcipuum et maximum Dei donum, et ip-

(1) *Exclusive*, según el decreto de la S. C. de R. de 28 Februarii 1847, Viglevanen., 2.

(2) *Si pœnitens non absolvatur, dice muy oportunamente De Herdt con Catalani y Baruffaldo, Confessarius voce mediocri seu aliquantulum secreta lente dicere potest Misereatur, etc. et deinde elevata manu Indulgentiam illum in fine signando, sine qua elevatione et benedictione nullus pœnitens quantumvis indispositus dimitti potest.*

semet omnis gratiæ et sanctitatis fons, auctorque Christus Dominus.

2. Parochus igitur summum studium in eo ponat, ut cum ipse venerabile hoc Sacramentum, qua decet reverentia, debitoque cultu tractet, custodiat, et administret; tum etiam populus sibi commissus religiose colat, sancte, frequenterque suscipiat, præsertim in majoribus anni solemnitatibus.

3. Ideo populum sæpius admonebit, qua præparatione et quanto animi religione ac pietate, et humili etiam corporis habitu ad tam divinum Sacramentum debeat accedere: ut præmissa sacramentali Confessione, omnes saltem a media nocte jejuni, et utroque genu flexu Sacramentum humiliter adorent, ac reverenter suscipiant, viris, quantum fieri potest, a mulieribus separatis.

4. Moneantur præterea communicantes, ut, sumpto Sacramento, non estatim ab Ecclesia discedant aut colloquantur, ne statim vagis oculis circumspiciant, aut exspuant, neque de libro statim orationes recitent, ne Sacramenti species de ore decidant; sed, qua par est devotione, aliquantis per in oratione permaneant, gratias agentes Deo de tam singulari beneficio, atque etiam de sanctissima Passione Dominica, in cuius memoriam hoc Mysterium celebratur et sumitur.

5. Curare porro debet, ut perpetuo aliquot Particulae consecratae eo numero, qui usui infirmorum et aliorum fidelium Communioni satis esse possit, conserventur in Pyxide ex solida decentique materia, eaque munda, et suo operculo bene clausa, albo velo cooperta, et quantum res feret, ornato in Tabernaculo clave obserato.

6. Hoc autem Tabernaculum conopeo decenter opertum, atque ab omni alia re vacuum, in Altari majori vel in alio, quod venerationi et cultui tanti Sacramenti commodius ac decentius videatur, sit collocatum, ita ut nullum aliis sacris functionibus, aut ecclesiasticis officiis impedimentum afferatur. Lampades coram eo plures, vel SALTEM UNA, DIE NOCTUQUE PERPETUO COLLUCEAT; curabitque Parochus, ut omnia ad ipsius Sacramenti cultum or-

dinata, integra, mundaque sint, et conserventur.

7. Sanctissimæ Eucharistiæ Particulas frequenter renovabit. Hostiæ vero, seu particulæ consecrandæ, sint recentes; et ubi eas consecraverit, veteres primo distribuat, vel sumat.

8. Fideles omnes ad sacram Communionem admittendi sunt, exceptis iis, qui justa ratione prohibentur. Arcendi autem sunt publice indigni, quales sunt excommunicati, interdicti, manifestique infames: ut meretrices, concubinarii, fœneratores, magi, sortilegi, blasphemi, et alii ejus generis publici peccatores; nisi de eorum pœnitentia et emendatione constet, et publico scandalo prius satisficerint.

9. Occultos vero peccatores, si occulte petant, et non eos emendatos agnoverit, repellat; non autem si publice petant, et sine scandalo ipsos prætrire nequeat.

10. Amentibus præterea, seu phreneticis communicare non licet; licebit tamen, si quando habent lucida intervalla, et devotionem ostendant, dum in eo statu manent, si nullum indignitatis periculum adsit.

11. Iis etiam, qui propter ætatis imbecillitatem nondum hujus Sacramenti cognitionem et gustum habent, administrari non debet.

CAPUT II

ORDO ADMINISTRANDI SACRAM COMMUNIONEM (1)

36. 1. Sacerdos igitur Sanctissimam Eucharistiæ ministraturus, hostiis, seu particulis pro populi multitudine consecratis, vasculoque uno vel pluribus, decenti, et commodo loco expositis, cum vino et aqua ad purificationem eorum, qui Communionem sumpserint, et ante eos linteo mundo extenso, lotis prius manibus, et superpelliceo induitus, ac desuper stola coloris Officio illius diei convenientis, præce-

(1) Véase el capítulo XVI de la primera parte.

dente Clerico, seu alio ministro, procedit ad Altare manibus junctis, et accensis cereis, facta prius et postea genuflexione, extrahit Pyxidem, et illam super corporale depositam, discooperit. Minister genibus flexis nomine populi ad cornu Epistolæ facit Confessionem generalem, dicens: Confiteor Deo, etc.

2. Tum Sacerdos iterum genuflectit, et manibus junctis ante pectus vertit se ad populum, advertens, ne terga vertat Sacramento, et in cornu Evangelii dicit:

Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam, R. Amen. Et addit: Indulgentiam, absolutionem ☧, et remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens et misericors Dominus. R. Amen.

Dicens: Indulgentiam, etc., manu dextera in formam Crucis signat communicandos.

3. Deinde ad Altare se convertit, genuflectit, manus sinistra Pyxidem prehendit, et duabus digitis, pollice et indice, Sacramentum accipit, et elevat: conversusque ad populum in medio Altaris, dicit clara voce:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Mox subdit: Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea; quod iterum, ac tertio repetit: qua formula etiam utendum est, cum fæminæ Communio administratur (1).

4. Postea ad communicandum accedit, incipiens ab iis qui sunt ad partem Epistolæ; sed primo, si Sacerdotibus, vel aliis ex Clero danda sit Communio, iis ad gradus Altaris genuflexis præbeatur, vel, si commode fieri potest, intra sepimentum Altaris sint a laicis distincti. Sacerdotes vero cum stola communicant.

(1) An consuetudo dicendi in Communione Fidelium: Ecce Agnus Dei, et Domine, non sum Dignus idiomate vulgari, sit sustinenda vel potius eliminanda utpote contraria Rituali, et Missali Romano?

R. Consuetudinem esse eliminandam. S. R. C. 23 Maii 1835, Ord. Min. Capuc., 5.

5. Sacerdos unicuique porrigenus Sacramentum, et faciens cum eo signum Crucis super Pyxidem, simul dicit:

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam æternam. Amen.

6. Ubi vero omnes communicaverint, Sacerdos reversus ad Altare, dicere poterit:

O sacrum convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria passionis ejus, mens impletur gratia, et futuræ gloriae nobis pignus datur.

¶. Panem de cœlo præstisti eis.

Minister. R.: Omne delectamentum in se habentem. Tempore Paschali, additur: Alleluia.

7. Mox Sacerdos dicit:

¶. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

¶. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

OREMUS

Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passio-
nis tuæ memoriam reliquisti: tribue, quæsumus; ita
nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria vene-
rari, ut redemptionis tuæ fructum in nobis jugi-
ter sentiamus: Qui vivis et regnas cum Deo Patre
in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula
sæculorum.

R. Amen.

Tempore Paschali dicitur Oratio

Spiritum nobis, Domine, tuæ charitatis infunde;
ut quos Sacramentis Paschalibus satiasti, tua facias
pietate concordes. Per Christum Dominum nos-
trum. R. Amen.

8. Antequam reponat Sacramentum, diligenter
advertat, ut si aliquod fragmentum digitis adhæse-
rit, illud in Pyxidem deponat et eosdem digitos, qui-
bus tetigit Sacramentum, abluat, et abstergat purifi-
catorio: ablutionem vero sumat, si celebraverit, aut

iis, qui tunc communicarunt, sumendam tradat (1) aut saltem in sacrarium injiciat. Postea genuflectens reponit Sacramentum in Tabernaculo, et clave obserat.

9. Deinde extenta manu dextera, benedit iis qui communicarunt, dicens:

Benedictio Dei omnipotentis, Patris ☧, et Filii, et Spiritus Sancti, descendat super vos, et maneat semper. Amen.

10. Communio autem populi intra Missam statim post Communionem Sacerdotis celebrantis fieri debet (nisi quandoque ex rationabili causa post Missam sit facienda), cum Orationes, quae in Missa post Communionem dicuntur non solum ad Sacerdotem, sed etiam ad alios communicantes spectent.

11. Itaque Sacerdos, sumpto sacratissimo Sanguine antequam se purifiet, ponat Particulas consecratas in Pyxide, vel si pauci sint communicandi, super patenam, nisi in principio positae fuerint in Pyxide; et genuflectit, Ministro interim faciente Confessionem, ut supra. Postea vertens se ad populum in cornu Evangelii dicit: Misereatur vestri, etc., et eo, quo supra dictum est, modo. porrigit communicandis Eucharistiam, incipiens, a Ministris Altaris, si velint communicare. Finita Communione, revertitur ad Altare, nihil dicens: non dat eis benedictionem, quia illam dabit in fine Missæ. Deinde dicit secreto: Quod ore sumpsimus, etc., ut in Missali, se purificat, et Missam absolvit. Quod si contingat, absoluta Missa, statim aliquos interdum communicare, tunc Sacerdos adhuc planeta indutus, sacram Communionem eo modo, quo supra dictum est, ministrabit.

CAPUT III.

DE COMMUNIONE PASCHALI

37. 1. Curet autem Parochus, ut in Quadragesima per se, vel per alios concionatores populo opportune denuntietur Constitutio Concilii Lateranensis sub Innocentio III quæ sic habet:

(1) Ha caido en desuso, generalmente hablando, el dar la ablución á los que han comulgado.

Omnis utriusque sexus Fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua peccata confiteatur fideliter, saltem semel in anno, proprio Sacerdoti, et injunctam sibi pœnitentiam studeat pro viribus adimplere, suscipiens reverenter, ad minus in Pascha, Eucharistiae Sacramentum, nisi forte de consilio proprii Sacerdotis, ob aliquam rationabilem causam ad tempus ad ejus perceptione duxerit abstinentem; alioquin et vivens ab ingressu Ecclesiae arceatur, et moriens christiana caret sepultura.

2. Ut igitur hoc salutare Concilii decretum inviolabiliter servetur, descripta Parochus habeat nomina suorum Parochianorum; et qui dicto tempore non communicaverint, et post Octavam Paschæ eos, qui proprie salutis immemores sæpius admoniti non obtemperaverint, Ordinario suo denuntiet.

3. Dabit quoque operam Parochus, quoad fieri potest, ut in ipso die sanctissimo Paschæ communicent; quo die ipse per se, nisi legitime impeditur, parochiæ suæ Fidelibus hoc Sacramentum ministrabit. Alienæ vero parochiæ Fideles ad proprium Parochum remittet, præter peregrinos et advenas, et qui certum domicilium non habent, quibus ipse sacrum præbebit Communionem, si accesserint rite parati: vel ubi est ea consuetudo, eos ad Cathedralis Ecclesiæ Parochos remittet. In ceteris vero servabit ea, quæ in libro de statu animarum, ut infra, præscribuntur.

4. Ægrotis quoque parochialibus, etiamsi Communionem extra præscriptos Paschales dies sumpserint, in Paschalibus diebus illam deferet ac ministrabit.

CAPUT IV.

DE COMMUNIONE INFIRMORUM

38. 1. Viaticum sacratissimi Corporis Domini nostri Jesu Christi summo studio ac diligentia ægrotantibus, opportuno tempore, procurandum est, ne forte contingat illos tanto bono, Parochiæ